

## A Lutheránia énekkar 100 éves jubileuma és kitüntetése

2004-ben ünnepli alapításának századik évfordulóját a Lutheránia énekkar. Ebből az alkalomból május 15-én délelőtt hálaadó és emlékező összejövetelt tartottak a Deák téri evangélikus templomban. Az alkalom, amelyre az énekkar régi és mostani tagjai is meghívást kaptak, 10 órakor próbával kezdődött. A közös éneklést megnyitóként Kamp Salamon gondolatai követték. Ennek szövegét alább közöljük. Ezután rövid áhítat következett, melyet Gáncs Péter, a déli egyházkerület püspöke tartott. Az igeelmélkedést az énekeskönyv 100. éneke vezette be és alapjául a 100. zsoltár szolgált. A püspök, aki korábban maga is az énekkar tagja volt, személyes emlékeiről is szólt. Igehirdetésében az éneklés imádságos szerepét emelte ki.

Az áhítatot Zászkaliczky Péter ny. lelkész előadása követte. Az ő szerkesztésével készült el a jubileumra a Lutheránia 100 évét összefoglaló, több mint kétszáz oldalas, képekkel gazdagon díszített, igényes könyv. Elsőként korábbi lelkész elődjét, Keken Andrást idézte: „Az ének szárny az Isten felé”, s hozzátette: „A Lutheránia Énekkar története ennek a szolgálatnak a története.” Előadásában rámutatott, hogy már az 1700-as évek közepétől négyszólamú énekkar működött a pesti evangélikus egyházban. Az 1900-as évek elején a Deák téri gyülekezet német és magyar énekkara mellett, a társas éneklés céljával alakult meg a Lutheránia Dalegyesület Bruckner Frigyes vezetésével. Leggyakrabban mulatságokon, társas összejöveteleken énekeltek, és műsorukon elsősorban világi szerzemények szerepeltek. Az első világháború és az azt követő időszak megpróbáltatásai után Mendöl Ernő szervezte újjá a Lutherániát. A kórus egyértelmű irányváltása, hogy rendszeresen szolgáljon istentiszteleteken és odaillő műveket szólaltasson meg, a Kolozsvárról áttelepült, zeneileg is igen tehetséges lelkész, Kendeh Kirchnopf Gusztáv vezetése alatt történt. Eszményi célt adott a munkának Zalánfy Aladár szellemi irányítása. E munkát 1930-tól 1942-ig Kapi-Králik Jenő folytatta. 1942-ben Weltler Jenőt bízták meg a karnagyai teendővel. Ő közel fél évszázadon át vezette az énekkart. Tevékenységének idején vált rendszeressé Bach nagy oratórikus műveinek és kantátainak előadása. Emellett rendszeresen mutattak be kortárs műveket is. Szokolay Sándor több művét ajánlotta a Lutherániának. 1987 óta Kamp Salamon a Lutheránia karnagya. Munkájában —megváltozott történelmi körülmények között— az elődök által meghatározott irányvonal teljeseedik ki.

A könyv és ezen keresztül az énekkar történetének ismertetése után Harmati Béla ny. püspök, Gryllus Vilmos egyházközségi felügyelő, Szokolay Sándor zeneszerző és Weisz Jenő ny. lelkész köszöntése és visszaemlékezése hangzott el. Ezek keretében felelevenítették az énekkar Deák téri szolgálatai mellett végzett hazai ill. külföldi szerepléseit, szóltak a jó közösségről és arról a vallásos és kulturális értékközvetítésről, amelyet változó körülmények között, de mindig hűségesen töltött be. Szokolay Sándor személyes hangú köszöntéséhez kapcsolódóan adta át Kamp Salamonnak a Nyugati Egyházkerület által

alapított Weltler-plakettet. Az egyes előadások és köszöntések között újra és újra közösen énekelt a régi és mostani tagokból összegyülekezett, több mint százfős énekkar. Bach kantátáiból és Magnificatjából, valamint a János-passióból szólalt meg egy-egy tétel. Az ünnepi alkalmon felcsendült még Szokolay Locarnói motettája és Weltler Jenő egyik korálfeldolgozása is.

Az ünnepséget imádság és áldás után a templomudvaron kötetlen beszélgetés és vendégség követte. A másnapi istentiszteleten pedig régi és mai kórustagok énekeltek együtte.

A százesztendő Lutheránia énekkar rangos elismerésben részesült: Magyar Örökség Díjat kapott. A XX. század legjelesebb szellemi teljesítményeit nyújtó magyarjainak állampolgári javaslatok alapján odaítélt kitüntetés június 16-án vehették át a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében.

Az énekkar jubileumához és kitüntetéséhez örömmel gratulálunk és kívánjuk, hogy karnagyukkal együtt továbbra is sikerrel töltsék be sajátos hivatásukat.

*Finta Gergely*

## A százéves Lutheránia köszöntése

Ami egyszer halhatatlanul megtörtént, annak léte már nem függ emberi emlékezettől. Valahol másutt győzött. Örökre és véglegesen. Nem akart érdemet, nem kívánt hírt, nem vágyott tanítani, nem kellett érte pénz, se hatalom, és nem óhajtott tetszeni. Minek neki mindez? Minek neki hír, pénz, hatalom, dicsőség, érdem? Minden mű történik valahol, és minden műben történik valami. Csaknem mindegyik itt történik a földön, ember és ember között. Meg akarok győzni valakit, szórakoztatni akarok, tanítani, harcolni, vitázni, hódítani, csodálatba ejteni. A halhatatlan mű azonban nem itt történik. Hanem feljebb és beljebb. S ami benne van, az ember és Isten között történik. Megtörténik akkor is, ha senki sem hallotta, ha senki sem tud róla. De Isten emlékszik reá szívében.

A Lutheránia 100 éves tevékenységét ilyen műnek tartom, mely ugyan a történeti időbe ágyazott, mégis az idő fölöttiről szól a bizonyágtétel és a hűség hangján. Egyetlen célja a *laudatio Dei* és a *recreatio cordis*, az Isten dicsőítése és a lélek megfelelő felvidítása, ahogyan ezt Johann Sebastian Bachnál is olvashatjuk.

S éppen mert a legszentebb célt tisztaságában megőrizte, az anyag is átszellemlült. A nehézségeket le nem győzte, de elvettetett róla a földi teher. A Lutheránia tevékenysége az isteni szeretet fényében áll. 100 éves fennállását egyedül Isten közelségének köszönheti. Adjunk hálát a „Jövel, Szentlélek Úr Isten” kezdetű énekünkkel, hogy az Isten méltónak ítélte bennünket szolgálatára!

*Kamp Salamon*